

**Kanpay pou bati kay ki pi solid
Ann kòmanse jodi a menm**

**BON
KALITE
SOVE LAVI**

**Mairie de Port-au-Prince
Mairie de Delmas
Mairie de Léogane**

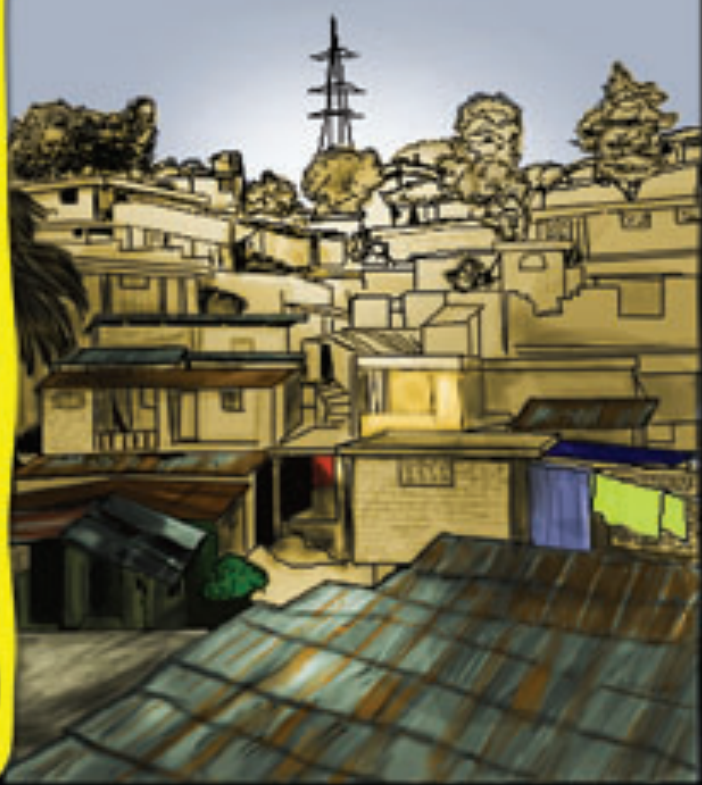

**BON KALITE
SOVE LAVI
ANN KOMANSE jodi A MENM !**

Solèy la tap pare pou louvri je l, men fanmi bòs Lenord te deja sou de (2) pye militè yo. Pandan tan sa a, yon sant kafe douvanjou tap flannen nan tout vwazinaj la pote ale tounen bonjan lodè. Aktivite jounen an pou tout moun te deja kòmanse.

Madi 12 janvye 2010, 5: 23 am.

Synopsis: Guillaume Joachin
Scenariò : Jud-Alix Francois / Jacques Innocent
Dessins : Jud-Alix Francois / AYITIKOMIK

Bòs Lenord se papa 5 pitit, 3 fi 2 gason.
Li se fòmàn mason depi kèk lanne.

Se ak metye sa a,
li viv, li edel bati kay,
voye timoun lekòl...

Bay madanm li komès,
bay ponya epi fè jaden
nan peyi l.

Li gen randevou
a óh sou santye
men fòk li
pase depoze
dènye ti fi l la lekòl,
nan yon blòk
ki pa twò lwen
ak travay li.
(SANTYE)

6 zè tapan, Bòs Lenord parèt sou santye a. Mannèv, bòs, apranti, mèt santye melanje ak lòt djòbè tout souplas. Y ap prepare materyo pou demare jounen travay la.

Yo ap pase sab, leve blòk, bwote dlo, siman elatriye. Tout sa ki enpòtan pou reyalize jounen an disponib. Mèt travay la sou santye a kòm sipèvizè, ansanm ak bòs lenord ap obsève epi bay konsiy.

Mòtye kòmanse bwase.

Mesye ! gen kèk jou depi m ap swiv nou ok,
nou mete twòp siman nan mòtye a.
Sab la se yon sab gra, li pa bezwen tout sa.
Siman vann chè mwen pa p ka sitire

nou
gaspiye l
konsa.

Bòs Lenord eseye fè l konprann kalite materyo yo ka sove lavi. Mèt santye a fè bòs la konnen li rete 5 sak siman pou tout rèz travay la e li pa konte achte ankò.

Pandan tan sa, on grenn blòk kraze nan men manèv la pandan la pote yo.

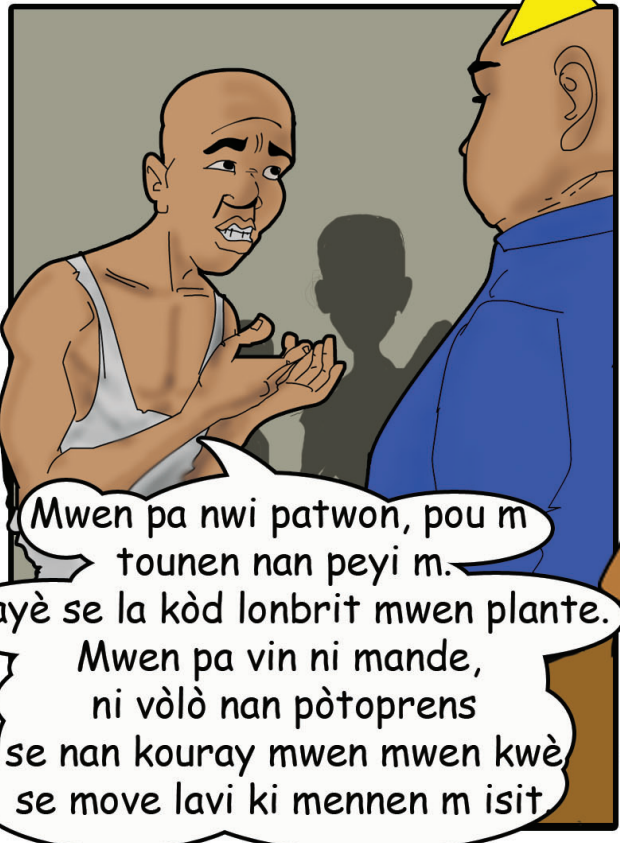

Blòk sa yo pa bon menm,
yo kraze
tankou se bonbon lanmidon

Gade! se pa vòlè m ap vòlè
tande. Si w paka travay
ou mèt leve al fè
wout ou.

Pouki sa n pa tounen
nan peyi nou !?
Nou konn pòtoprens
se kalewès.

Mwen pa nwi patwon, pou m
tounen nan peyi m.
Dayè se la kòd lonbrit mwen plante.
Mwen pa vin ni mande,
ni vòlò nan pòtoprens
se nan kouray mwen mwen kwè
se move lavi ki mennen m isit.

Degradasyon
anviwonman an,
ajoute sou sa,
pasaj plizyè siklòn,
ki ravaje jaden yo.
Pwoblèm lekòl,
enfrakstrikti de baz
ki manke.

...Move kondisyon lavi elatriye kifè mwen ak anpil lòt
peyizan al chwe nan kapital la.
Fòk peyi desantralize, pou peyizan an jwenn sèvis
de baz yo nan zòn kote kòd lonbrik li mare ya.
San li pa bezwen vin pase mizè nan pòtoprens,
nan viv pil sou pil e nan move kondisyon.

Se sa ki lakòz
bidonvil pouse
kou jonjon
nan kapital la.
Nan bati nenpòt kijan
nenpòt ki kote.

Kite kantik pran priyè .
Blòk yo pa bon vre non !

Se pa premye fwa map
sèvi avèk yo. Kay mwen
toujou byen solid.

Jounen travay la ap kontinye kòm sa dwa.

2:30 Pitit fi Bòs Lenord a vin jwenn li sou santye a, kòm dabitid depi lè papa l ap travay tou prè lekòl li a.

Yo toujou pase ti tan ansanm, avan yo rantre lakay
vè 4 h. Bòs lenord bal yon ti monnen pou l achte
2 sachè dlo pou l bwè, paske li te swaf.

Li chita lap tann papa a epi l ap obsève
tou travay Bòs yo sou santye a.

Li te 4: 30 le Bòs lenord aprè jounen travay la deside rantre lakay li. Li pase konsiy ak mèt santye a pou l fè rouze poto yo.

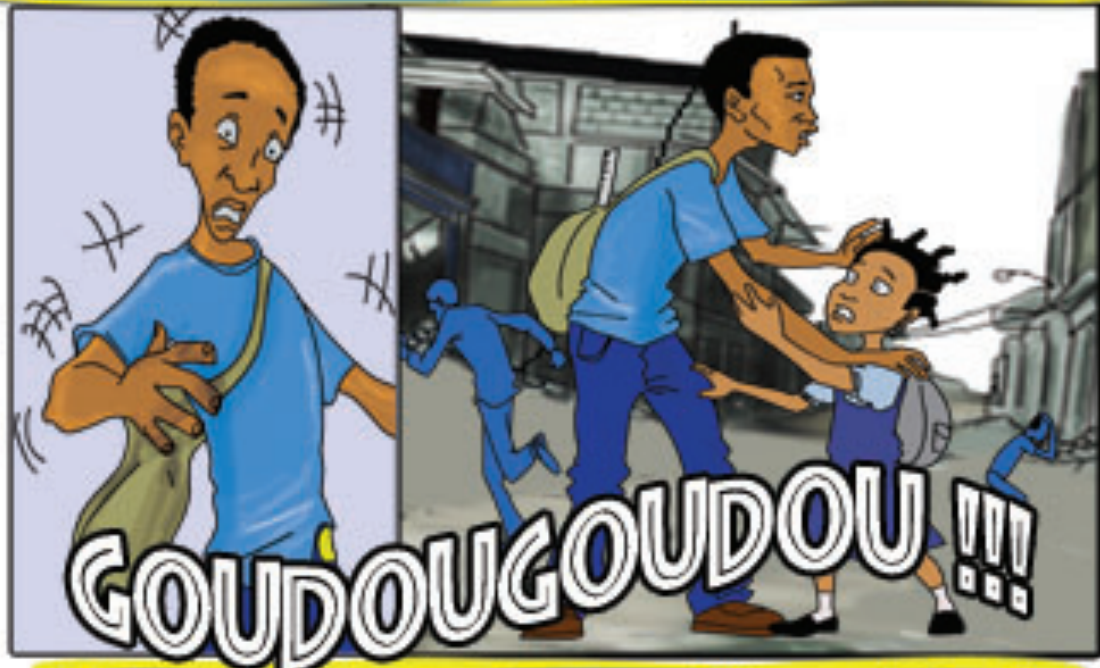

Li pran chimen l lap retounen lakay li ansanm ak ti pitit fi li Solange.

4:53 pm

Tè a komanse tranble, pèsòn pa konprann sa kap pase la.

Moun ap kouri nan tout sans, anpil lòt ap rele Jezi,
gen lòt ki di se la fen dimonn.
Pousyè toupatou, kontra latè sanble rive nan bout li
tout bon vre.

Bòs Lenord kenbe men pitit fi li a byen di,
epi l ap kouri al gade kòman rès fanmi an ye.

Lè l rive li jwenn kay li a plat atè,
Yo di l tout moun yo mouri anba kay la.

Jou sa soufrans bòs lenord pat gen non.
Nan 30 second li pedi tout sa li te konstri pandan
tout yon vi. Fanmi li ak tout sa l te posede.
Goudougoudou a sekwe l jik anndan nanm li.

6 mwa aprè

Bòs Lenord kouche sou yon
vye kabann anba yon tant.

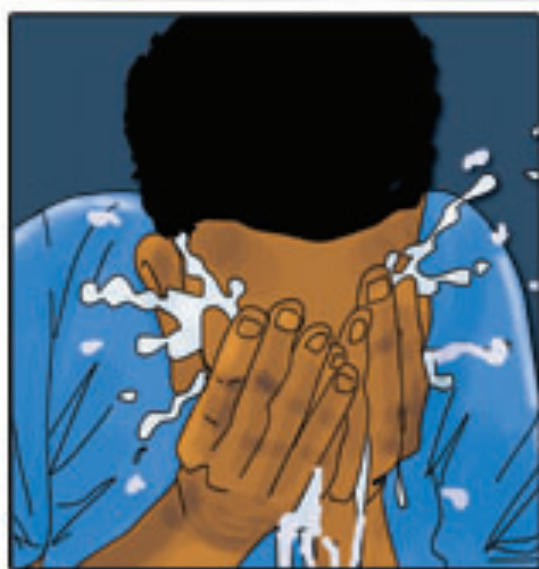

Sou vizay li, ou ta di se
Jodi a tranblemanntè a
te pase.

Deyò a lavi ta vle reprann wout li, malgre pwoblèm yo rete antye. Timoun ap jwe, machann ap pwomennen pasipala. Gen sak chita ap obsève, gen sa k ap ri pou kache mizè.

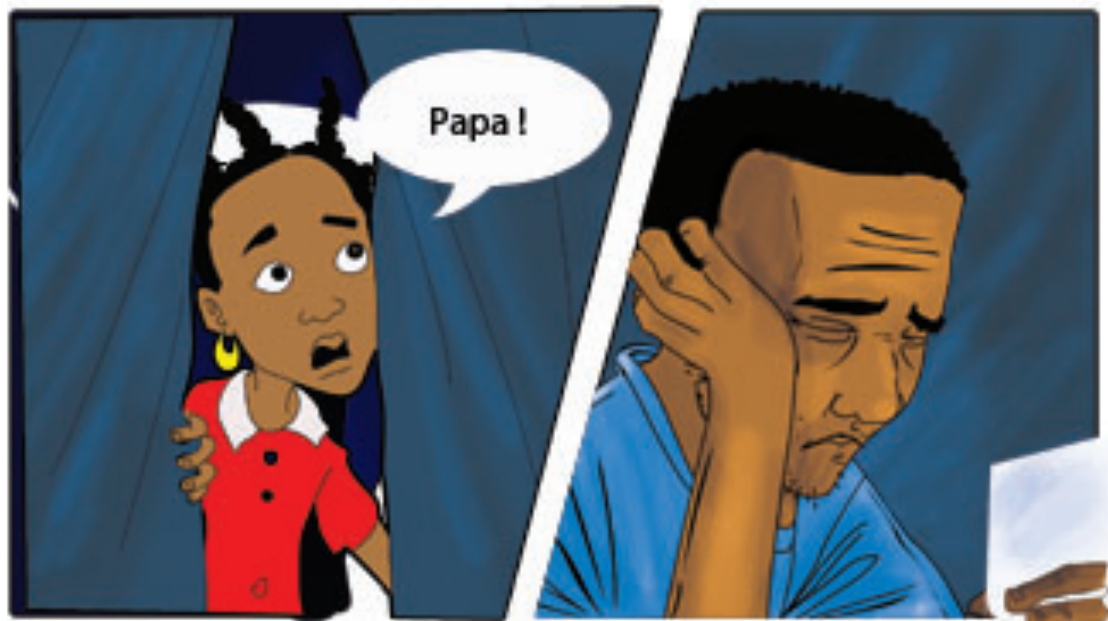
Ayisyen se rozo yo ka pliye men yo pap janm kase, yo ka tonbe ya rekanpe doubout, pi djanm ankò.

Men pou Bòs Lennord anyen pap janm mennjan an.

Pou li pa gen moun ki ka makiye reyalyite sa.

Papa m pa la non !
L ap vin pita, ou kapab kite
komisyon pou li si wouplè?

Ok dil pou mwen
li enpotantan pou l
ta al nan meri a
demen si Bondye vle
vè 9 h nan maten.

Se yon
fòmasyon MTPTC
ap bay ansanm ak patnè l
PNUD nan kad pwòje
CARMEN nan.
Kote yap fè yon
gwo woumble sou fas on
pou moun bati pi byen.

Mezanmi aprè tout sa ki fin pase nan peyi a, nou paka kontinye ap bati jan nou vle, kote nou vle san nou pa gen otorizasyon, epi san nou pa pran moun, ki gen eksperyans ak kapasite pou konstwi pou nou.

Tankou lè n ap fè blòk. Gen bon jan fason pou nou fè ! !

Espesyalis nan konstriksyon yo di, fòk nou mete materyo solid ki ka bay blòk la rezistans lè l fin fèt .

Pou blòk la solid, fòk nou melanje byen melanje yon bokit siman ak 7 bokit sab lave, epi nou brase siman an ak sab la ak yon demi bokit dlo pwòp.

1 bokit siman

1/2 bokit dlo pwòp

7 bokit sab lave

Sa w ap di konsa mesye? Dlo pwòp o o !?

Wi! se pa ak vye dlo
nou pa bezwen pou nou
fè travay yo.
Pou m kontinye,
m ap di nou, lè nou fenk
fin fè blòk la, nou paka sèvi
avèk li menm kote a.
Fòk nou byen
kouvri yo
pandan yon(1) jou.

Kouvri yo

Pou blòk la byen solid, fòk nou wouze yo pandan 7 jou epi janm sot di a toujou kouvri yo. Fòk mwen di nou tou, aprè nou fin kouvri blòk la, pandan 1 jou epi wouzel pandan 7 jou ki bay yon total de 8 jou. Pa kite yo pran solèy. Mete blòk yo, yon kote ki gen lonbray pandan 10 jou. Si nap byen kalkile nap di Fòk nou tann 18 jou anvan nou sèvi ak blòk yo, lè nou fin fè yo. Paske bon kalite sove lavi.

WOUZE
pandan 7 jou
blòk yo

Mete yo nan lonbray
pandan 10 jou

Gen tès pou nou fè sou blòk la pou n sèten ke yo solid.

Non

wi

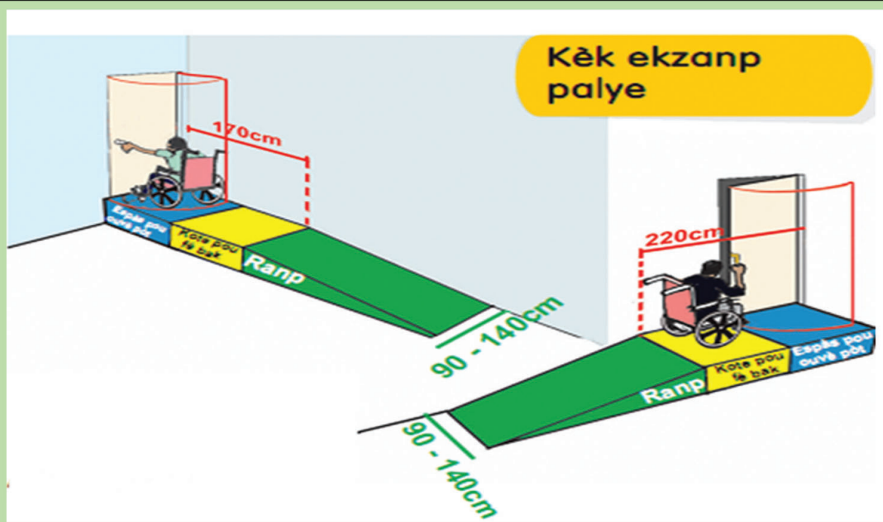
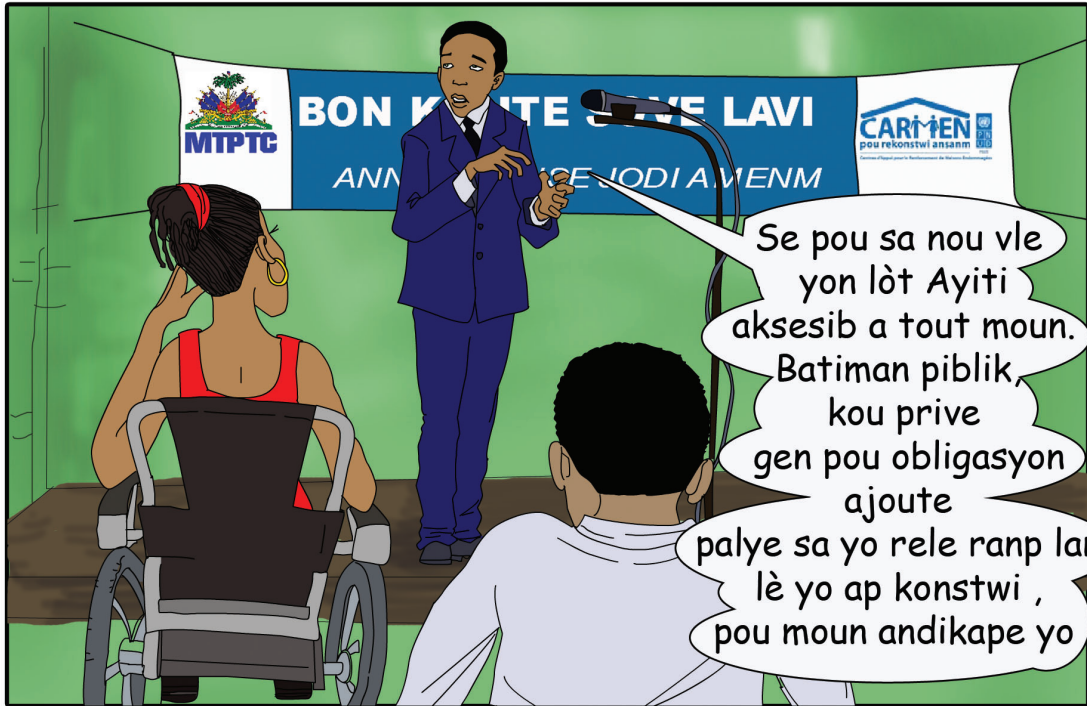
Mesye, avan 12 janvye
mwen te gen 2 pye m,
men la vi a
pat janm fasil
pou mwen .

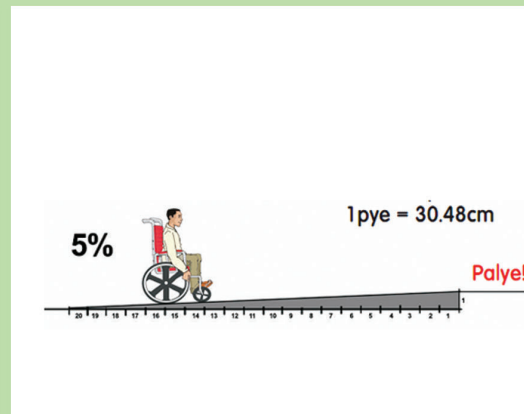
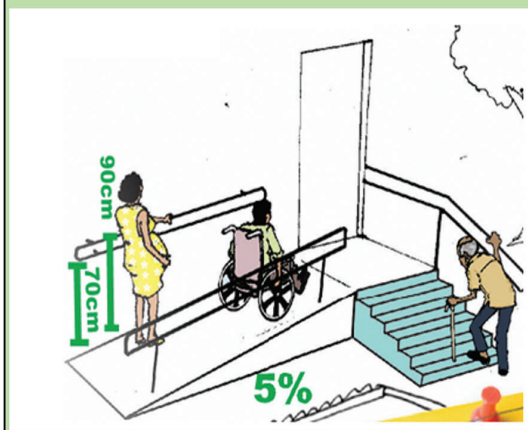
Kounya de pye m
paralize donk
sitiyasyon m agrave.
Ki plan nou genyen nan nouvel
fason moun pral bati
kay kounye a pou
moun andikape yo?

Wi se
yon bèl keksyon.
Nou konsyan ke aprè 12
janvye
vin gen pi plis moun
andikape toujou.

Fòk nou kite espas pou pòt la ka ouvèl byen

APRE FOMASYON AN

Monchè mwen byen kontan w vin patisipe nan fòmasyon sa.

M aprann anpil bagay. Fòmasyon an pral sèvi manpil.

Patisipan yo ap pran wout pou ale lakay yo, anpil ap fè kòmantè sou jounen fòmasyon sa.

Pou Bòs lenord fòmasyon Jodi a remete l an konfyans.

Epi fèl wè anviwonman kote l ap viv la yon lòt jan.

Nan anpresman pou chak moun gen kay pa yo...

Nou fin kraze figi peyi a nan fè ti kay pil sou pil.

Nou bati nenpòt jan, nou bati kote n vle, kote n jwenn .

Li konprann kounye a, fason nou konstwi a reprezante gwo malè pandye sou pwòp tèt nou.

Bòs lenord kwè fòk gen gwo travay
ki fèt nan mitan popilasyon an...

Pou rive konsyantize tout moun
sou mòd konstriksyon yo.

Li lè pou nou pran konsyans
pou n deside ansanm
ak aktè ki sou teren yo
ak otorite lokal yo,
sou demen nou.

Fòk bòs resikle. fòk mèt kay
pran konsyans ke bati
san kondisyon se gwo danje .
Ann komanse jodia menm.

Bòs lenord avan l rantre lakay li, toujou pase kot yon pratik li, ki rele madan valnè. Se nan men l chak aprè midi li achte manje, pou li ak solange.

Madan Valnè
kòman w ye.
e jounen an ?

Nou pa pi mal non,
Bòs Lenord,
e demwazèl la?

L ap fè jefò
wi.

Ok, pran yon ti chèz,
fè yon ti chita.
M ap pare pou ou.

Bos Lenord,! M pa kwaze w menm padan jòu sa yo. W ap bwase lari a?

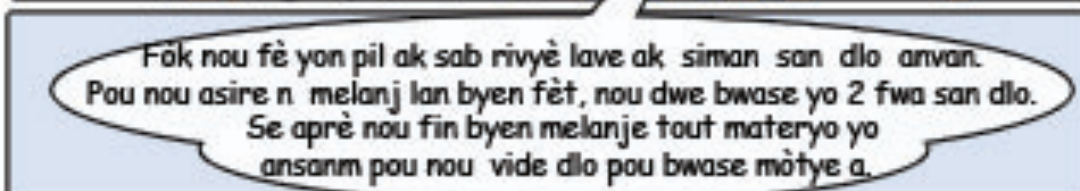
Mwen tap patisipe nan yon seminè ke lameri, MTPTC ak pwogram Nasyonizini pou Devlopman nan kad yon pwòje ki rele CARMEN. Sou pi bon fason pou moun rekonstwi kay yo.. Mwen aprann anpil bagay, mwen gen pou m mete men nan ti kay mwen an. Demen maten si Dye vle, mwen pral lameri pou yo vin evalye teren an pou mwen.

Ki bagay meri ak MTPTC w ap di la bòs lenord? sa vle di, y ap ba w kòb pou fè ti kay la?

Non se pa sa! Otorite yo la pou kontwòle fason nap konstwi, kote nap konstwi. Yo ede nou fè etid teren an, epi bay otorizasyon pou konstwi.

Bòs Lenord reprann wout li.
Li pa wè kilè pou l rantre.
Pou l al jwenn Solange.
Sèl grenn pitit la li rete.

Dabitib, lè li deyò
Se kòmè Leya ki vaye je pou li
sou solange.

Ou konen Bòs Lenord,
N ap degaje nou.
Sa w vle n fè ?

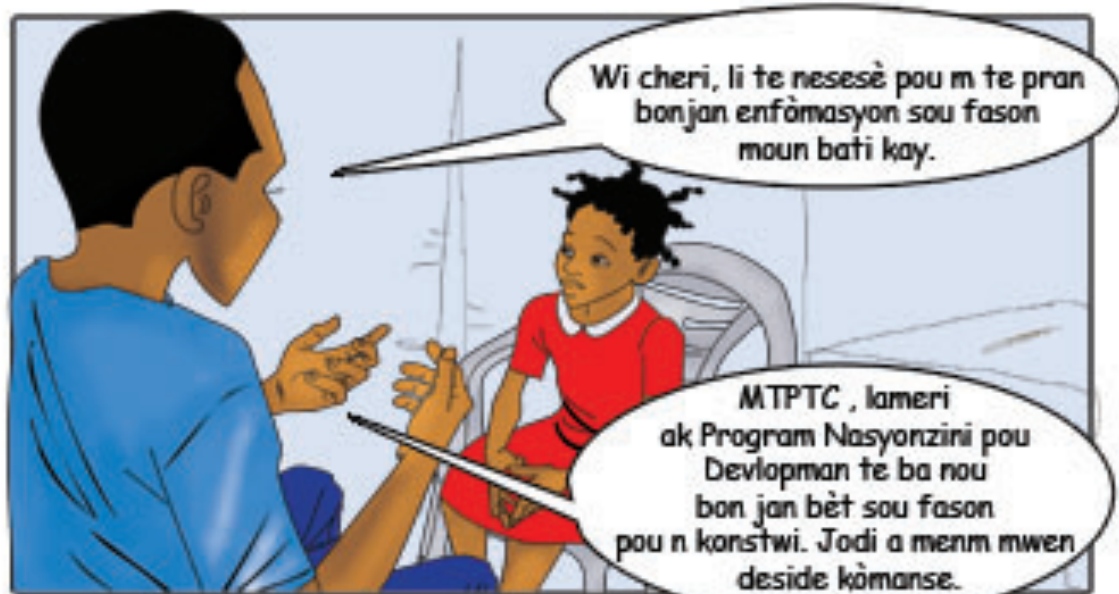
Kòmè leya,
kòman ou ye ?
e jounen an ?

Bòs lenord rive
san pran sauf
li deside fè yon ti pale
ak pitit fi li a.

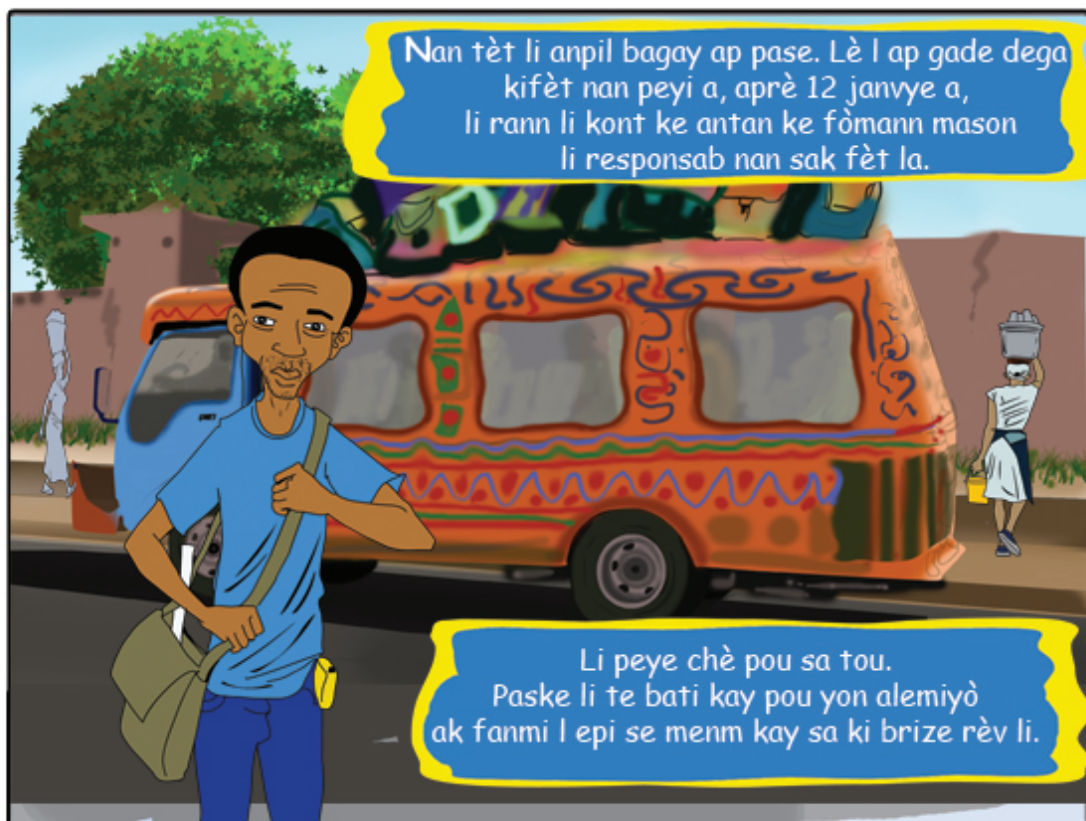

Solange kòman w ye pitit fim?
ki jan jounen an pase ?

Wi papa ! Mwen degaje m.
men semèn sa ou
pa chita menm papa.

Toupatou kote l pase
ki gen konstriksyon,
devwa l se pou l pale,
pataje enfòmasyon.

Menm lè souvan bès parèy li yo
pa apresye l ap fourè bouch nan koze yo.

Eskize m wi bès, mouye blòk
yo avan ou poze yo. Fòn pa neglije sa,
bon kalite sove lavi
Se Jodi a menm pou n kòmanse.
Nan bati yon lòt fason.

Se anyen ou pa gen pou fè
ak dyòl ou ?
ou ka montre m metye sa ?

Non frè m, nou se yon may nan yon menm chenn.

ou ka tande m si m ap pale avè w.
Mwen pa vin pran djòb ou, ni montre m pi fò pase w.

Ou pa tap kapab tou gason mwen.

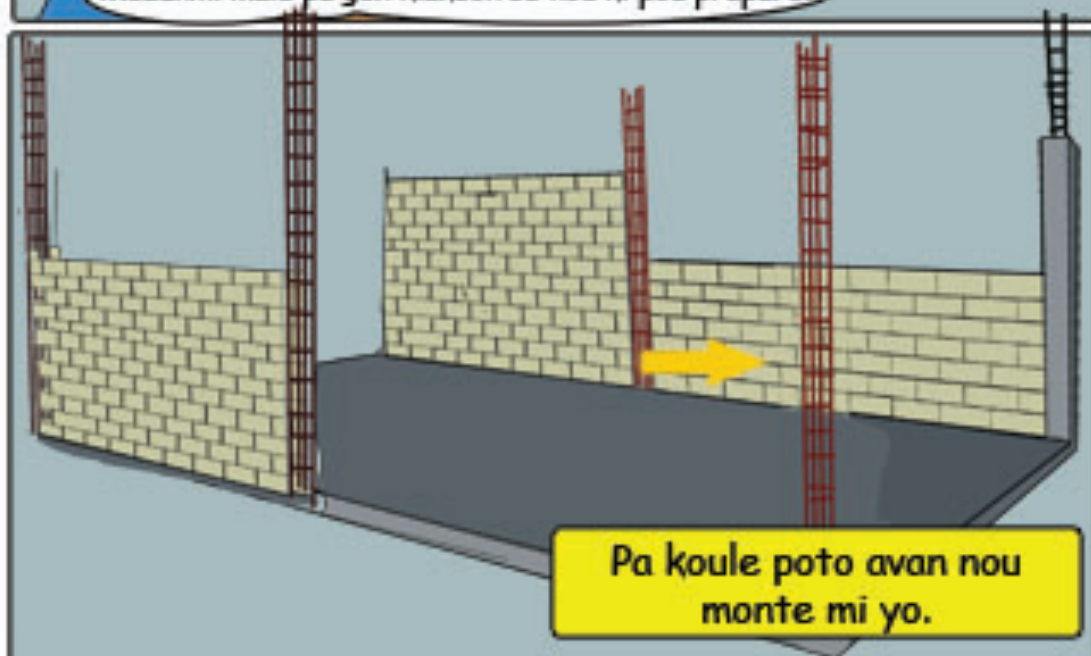
Adyee!!!
Kote m sòti a mwen pa pote kanson m pou bèl twèl.

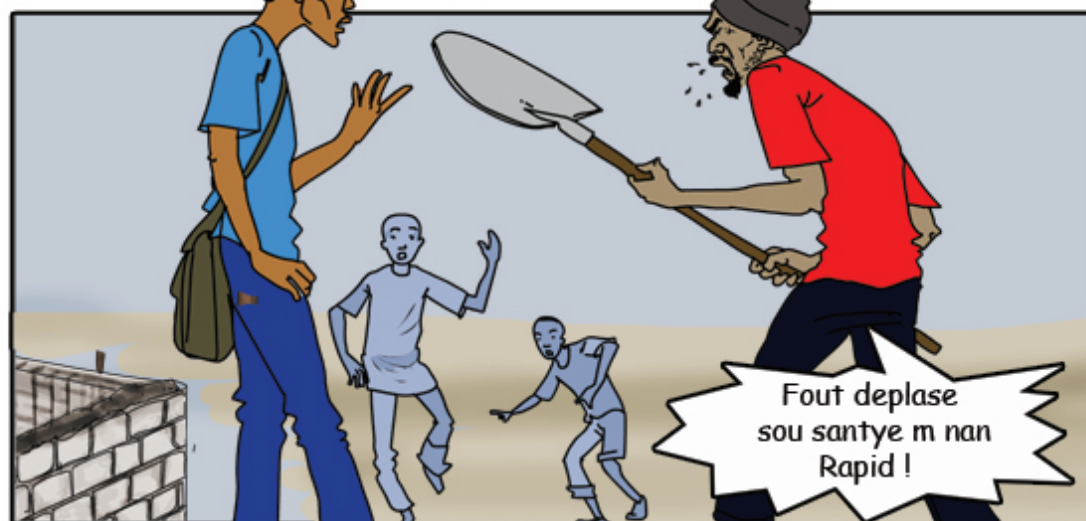

Dyefèt ! M bezwen 2 ti moso planch.
M ap koule poto yo avan m fin monte blòk yo.

Non bòs, sa w ap fè konsa ?
Yo pa koule poto avan ou monte mi
Epi fòk ou toujou monte mi yo an zo pwason
avan ou koule poto yo.
Pou beton an ka byen pran nan dan blòk yo

Moun kòmanse ap ransanble. Granmoun kou timoun.

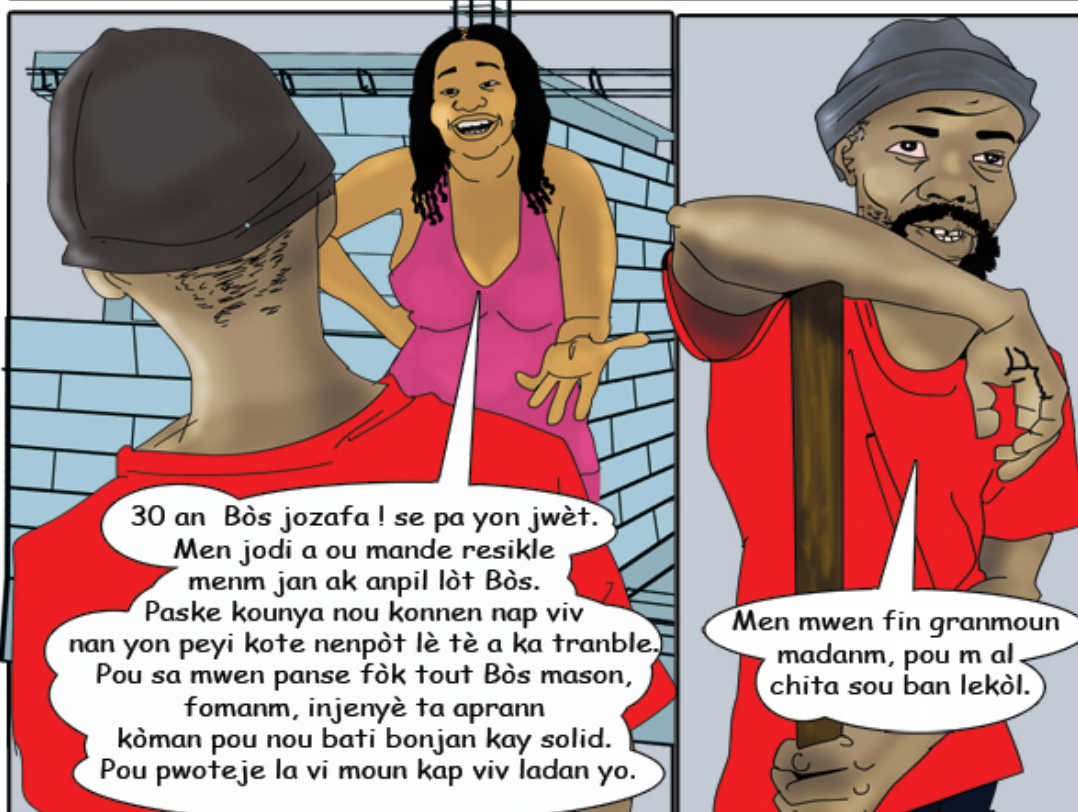
Se sa yo tap tann nan, yo pral wè lòbèy. Men se moman sa yon apranti vin pran defans bòs lenord.

Bòs la, moun pa janm fin konnen, tout sa mesye a di la se pou byen tout moun. Se propriyetè yo, ki pou konnen si y ap bay plis materyo, pou kay yo a ka pi solid.

wi se vre, fòk mèt santye yo pran konsyans, pou yo bay bòs yo bon kalite materyo pou yo sèvi.

ou menm ti apranti, ou deja revoke, ou soumoun twòp.

Bòs Jozafa ou paka revoke !.

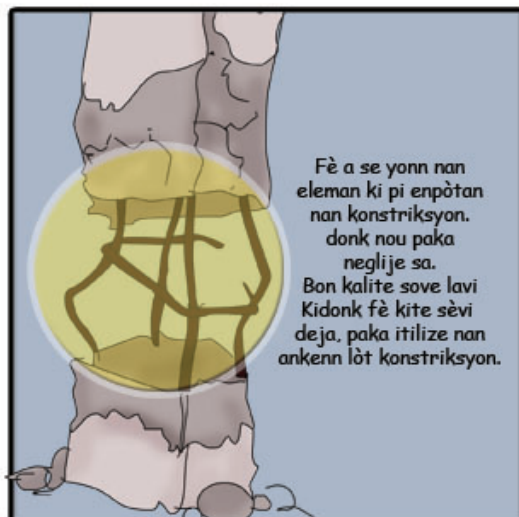

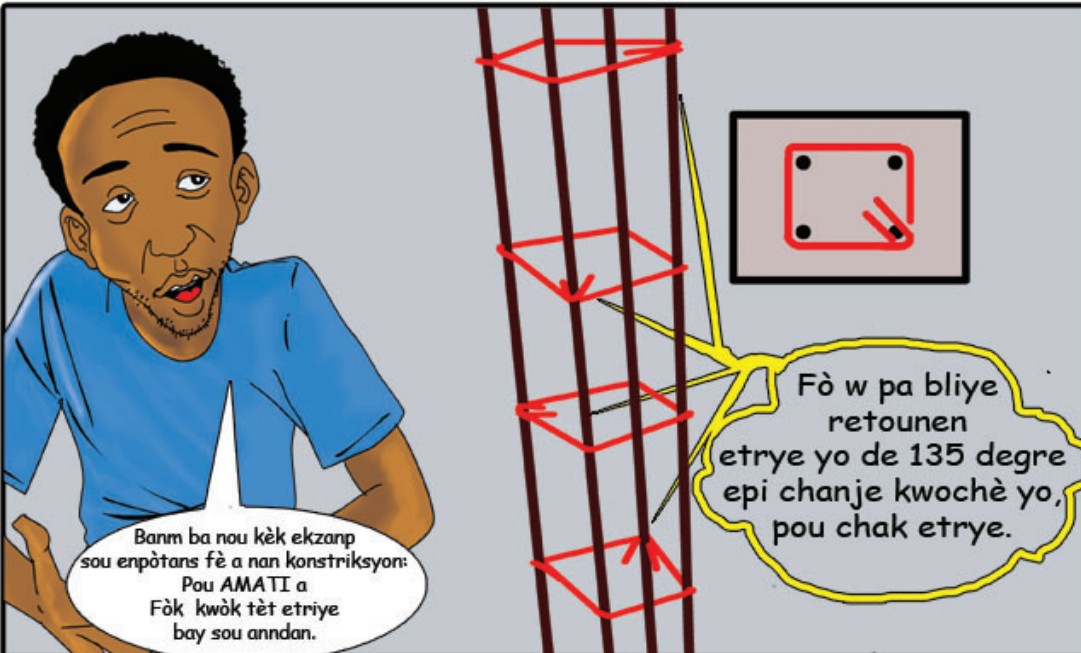
Non li pap bon pou n itilize materyo kite sèvi deja, Fè ki deja sèvi nan kay .sitou kay ki kraze douz janvye yo paka itilize nan lòt konstriksyon.

Monchè ou konnen w degoutan. Nèg ki bò ou ye menm ? Madanm m ap voye yon manèv pran fè yo.

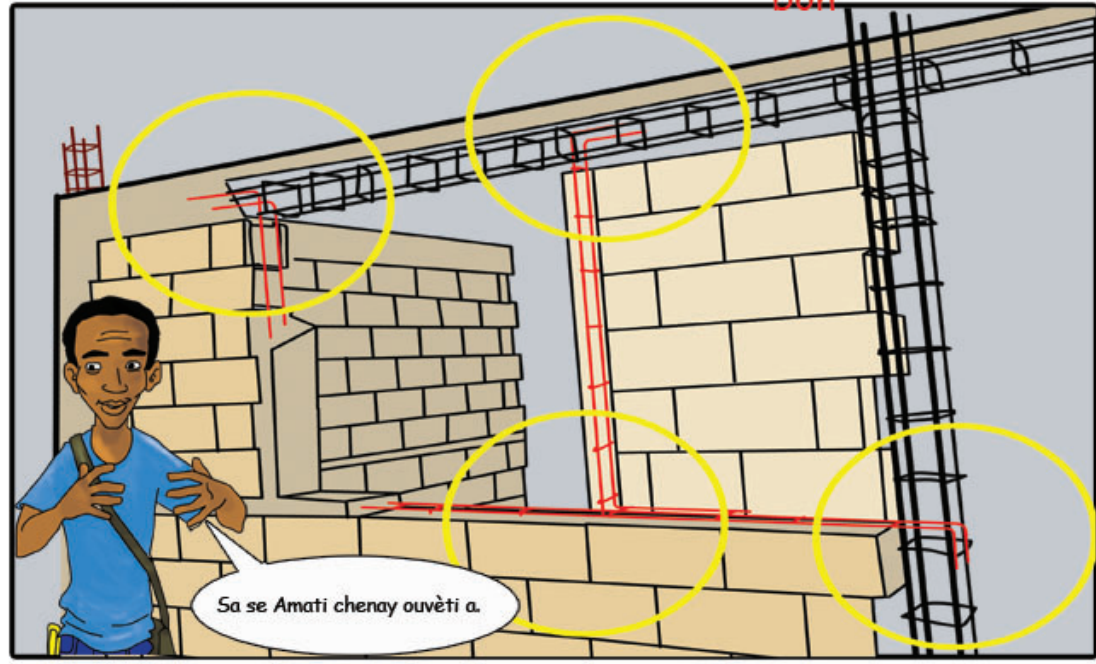
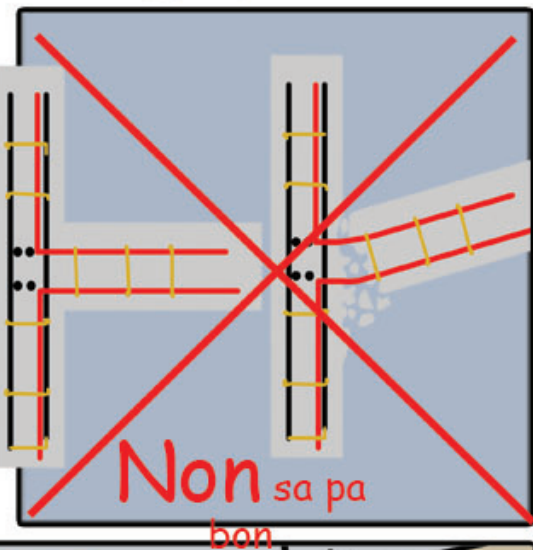
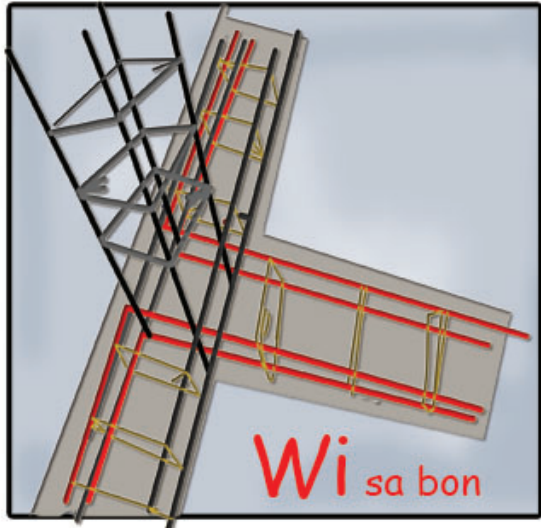
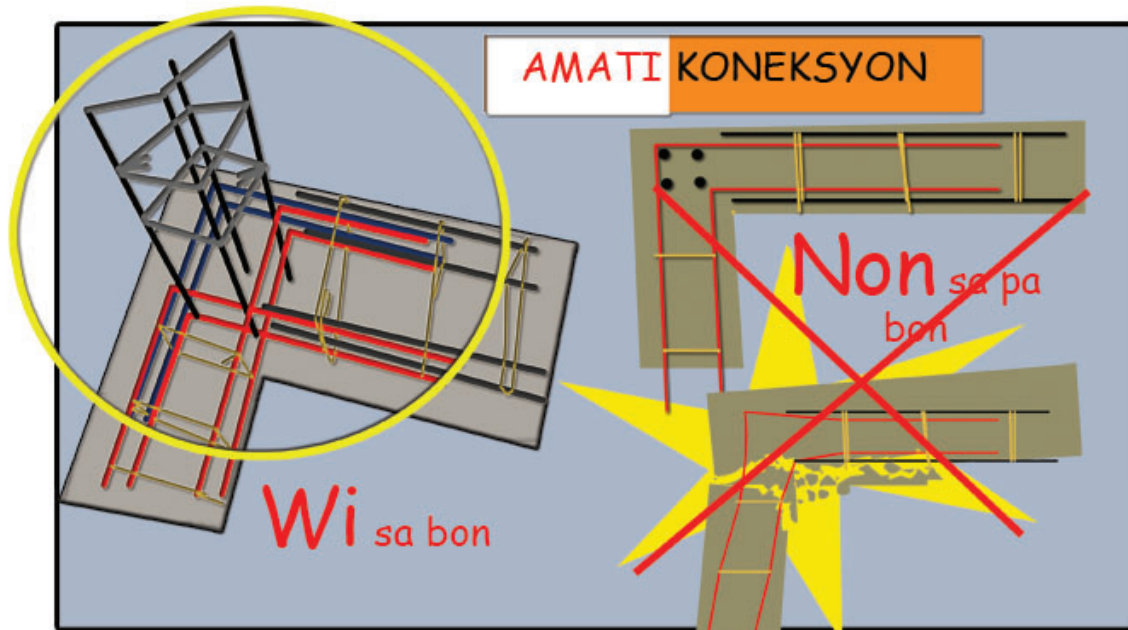

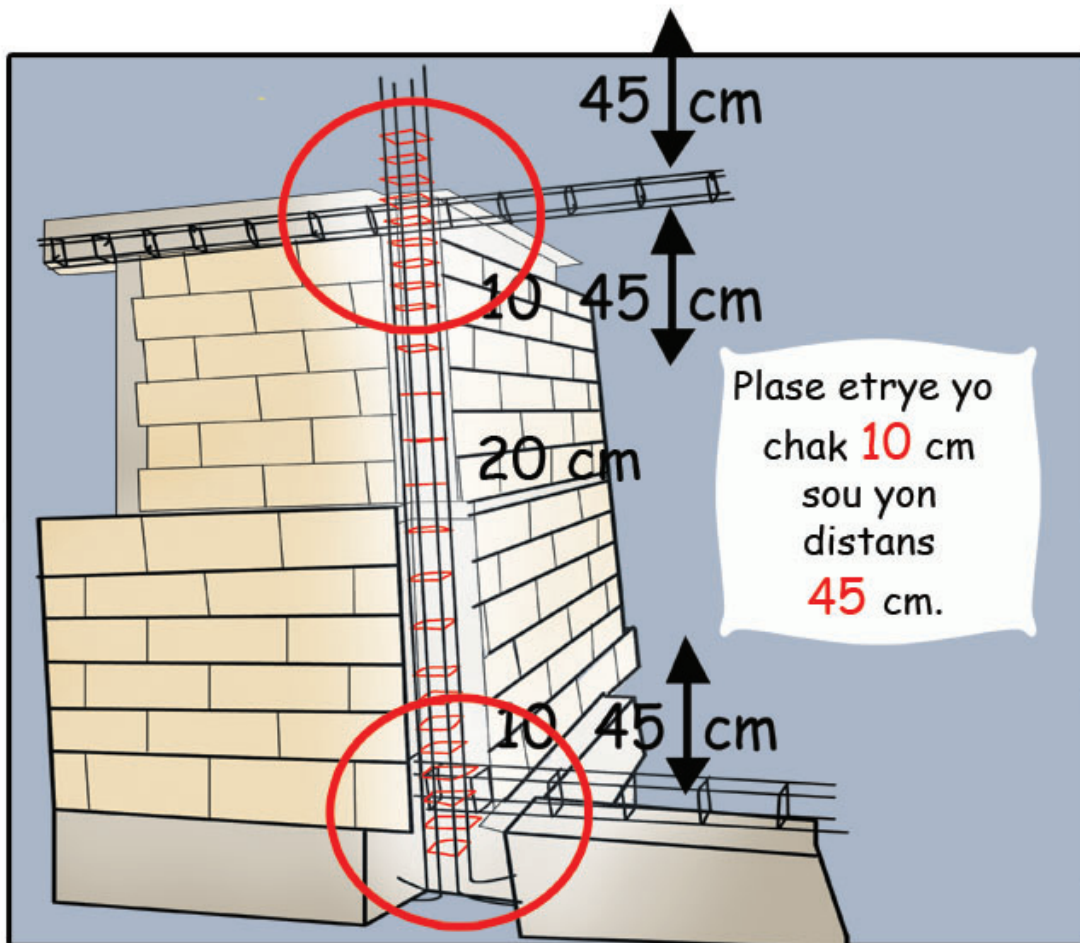
Fè a se yonn nan eleman ki pi enpòtan nan konstriksyon. donk nou paka neglije sa. Bon kalite sove lavi Kidonk fè kite sèvi deja, paka itilize nan ankenn lòt konstriksyon.

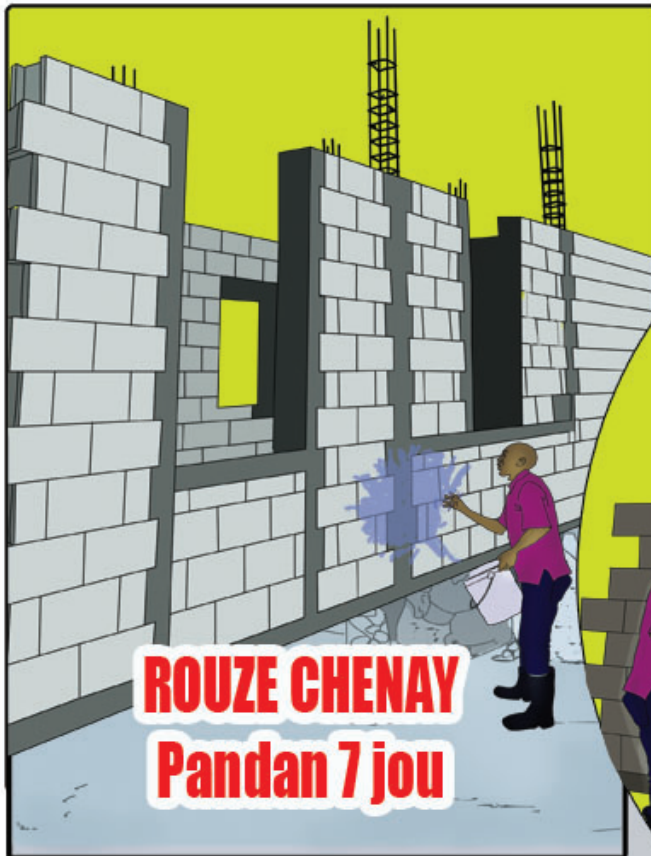

Barim ba nou kèk ekzanp sou enpòtans fè a nan konstriksyon. Pou AMATI a Fòk kwòk tèt etriye bay sou anndan.

Fò w pa bliye retounen etriye yo de 135 degre epi chanje kwòchè yo, pou chak etriye.

BON KALITE SOVE LAVI

Kanpay pou bati kay ki pi solid
Ann kòmanse jodi a menm

**Mairie de
Port-au-Prince**

**Mairie de
Delmas**

**Mairie de
Léogane**

PNUD se yon pwogram nasyonzi ni ki la pou ede peyi ki sou wout devlopman, yo bay konsèy epi plede kòz peyi sa yo nan chèche don. PNUD ap lite pou redui lamizè pandan lap ranfòse kapasite fanm ak gason nan lemonn. PNUD ekziste nan 166 peyi ak teritwa e lap travay pou ede gouvènman yo idantifye pwòp solisyon ak pwoblèm yo nan zafè devlopman.

Men nan ki nimewo nou ka jwenn CARMEN :

CARMEN Kafou fèy:	46 43 13 93
CARMEN Kanapevè:	36 43 22 55
CARMEN Fò Nasyonal:	46 43 18 68
CARMEN Dèlma 75:	4643-1772
CARMEN Leyogan:	46 43 16 88